

BRG/ZŚiI/191/032022/BG

Gdańsk, 31 marca 2022 r.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
ul. Chmielna 54/57
80 - 748 Gdańsk**

dotyczy: pisma z dnia 22 marca 2022 roku nr RDOŚ-Gd-WOO.410.9.2022.IBA.1

W związku z pismem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 22 marca 2022 roku, informuję, że projekt Zmiany Gdańsk 2030 Plus Strategii Rozwoju Miasta zgodnie z art. 46.1. pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373, z późniejszymi zmianami) został zaliczony do *polityk, strategii, planów i programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.*

Ponadto przedkładam:

- a) Uzupelnienie uzasadnienia do uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Zmiany Gdańsk 2030 Plus Strategii Rozwoju Miasta.
- b) Projekt Zmiany Gdańsk 2030 Plus Strategii Rozwoju Miasta (płyta CD).

PREZYDENT MIASTA GDAŃSKA
z up.

Piotr Borawski
ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA GDAŃSKA

Uzupełnienie uzasadnienia do uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Zmiany Gdańsk 2030 Plus Strategii Rozwoju Miasta

Zmiana strategii rozwoju miasta wynikała, między innymi:

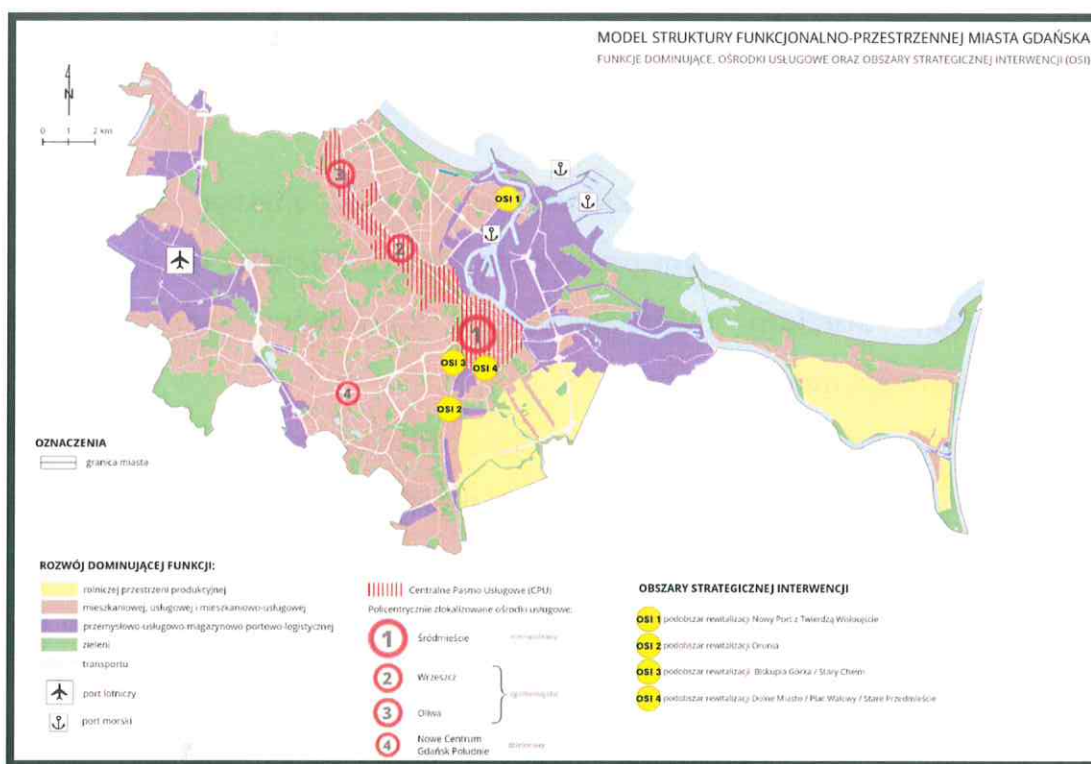
- a) ze zmian uwarunkowań zarówno wewnątrzmijskich, jak i zewnętrznych: społecznych, gospodarczych, przestrzennych, środowiskowych;
- b) z nowej polityki unijnej (celów i finansowania Polityki Spójności na lata 2021-2027, Zielonego Ładu, Nowej Karty Lipskiej);
- c) ze zmiany dokumentów krajowych, regionalnych i Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot;
- d) ze zmian ustawy o samorządzie gminnym i ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,
- e) **z oceny stopnia realizacji kierunków rozwoju miasta, które zostały określone w zatwierdzonym przez Radę Miasta Gdańska dnia 23 kwietnia 2018 roku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska.**

Wskazana w Studium wyraźna polaryzacja w zagospodarowaniu przestrzennym miasta, polegająca na wyznaczeniu podstawowych dwóch rejonów lokalizacji funkcji produkcyjno-usługowych w części wschodniej (Wyspa Stogi, Błonia i Płonia) oraz w części zachodniej (Kokoszki i Kiełpino), uznana została za prawidłowy kierunek **rozwoju miasta do wewnątrz**.

Tylko w tych dwóch rejonach miasta możliwa będzie lokalizacja funkcji przemysłowych. W części zachodniej, w rejonie lotniska im. Lecha Wałęsy, wyznaczono około 130 ha nowych terenów, na których powinien dominować przemysł wysokich technologii, natomiast w części wschodniej wyznaczono około 220 ha pod przemysł związany z gospodarką morską. W rejonie Pomorskiej Kolei Metropolitalnej, w części zachodniej miasta oraz w Barniewicach, wyznaczono w Studium tereny przeznaczone pod funkcje produkcyjno-usługowe. Ewentualna lokalizacja przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, możliwa będzie do realizacji tylko na terenach wskazanych w Studium pod funkcje produkcyjno-usługowe, po przeprowadzeniu

właściwego postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko i po uzyskaniu wymaganych uzgodnień – między innymi organów ochrony środowiska, państwowej inspekcji sanitarnej czy administracji morskiej.

Lokalizacja przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko będzie możliwa do realizacji **tylko na terenach przeznaczonych pod takie funkcje w obowiązujących planach miejscowych** – obecnie wyznaczono 1600 ha pod zabudowę produkcyjno-usługową strefy 42, w granicach której możliwa będzie lokalizacja przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Należy zaznaczyć, że znaczna część terenów o przeznaczeniu produkcyjno-usługowym została już zabudowana i zagospodarowana.

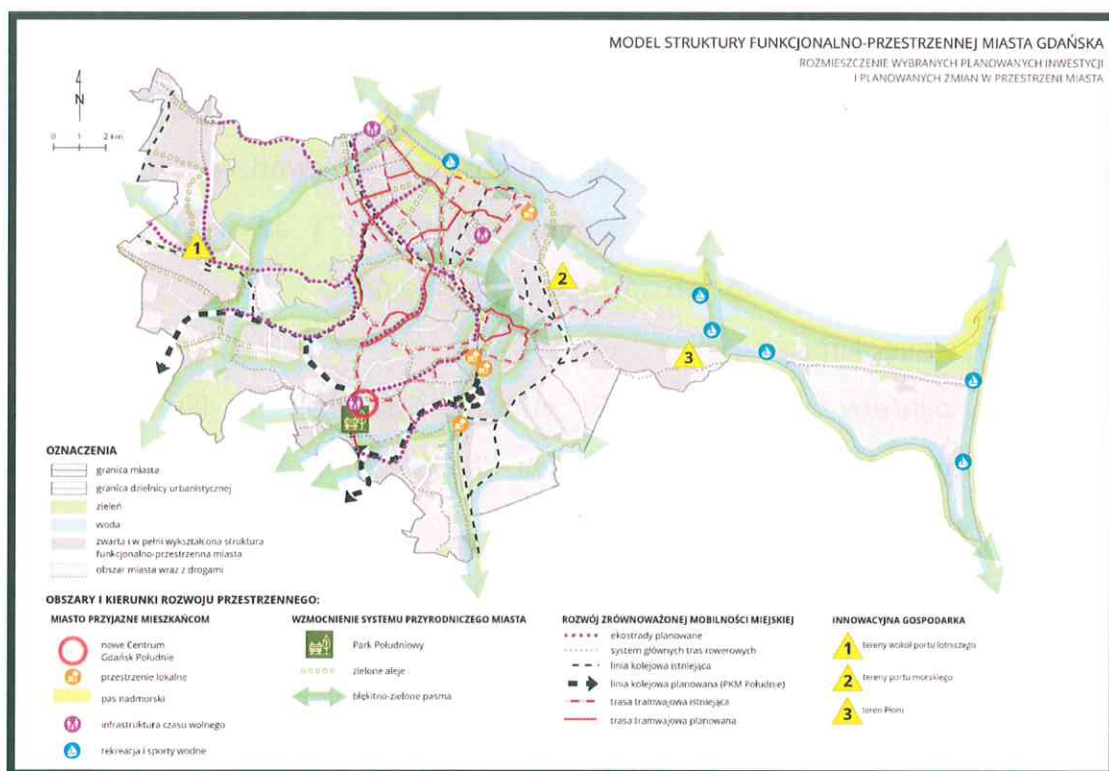
- CELE:**
- Rozwój miasta do wewnątrz;
 - Rozwój policentrycznych ośrodków usługowych oraz intensyfikacja CPU;
 - Tereny rozwojowe dla usług i przemysłu;
 - Ochrona przed zainwestowaniem terenów zieleni i obszarów rolniczych;

Rys. 1. Cele rozwoju funkcjonalno-przestrzennego miasta określone w projekcie Zmiany Gdańsk 2030 Plus Strategii Rozwoju Miasta

Projekt Zmiany Gdańsk 2030 Plus Strategii Rozwoju Miasta nie wprowadza żadnych zmian w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta, określonej

w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta Gdańska z 2018 roku.

Należy podkreślić, że kierunki rozwoju funkcjonalno-przestrzennego miasta – określone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska – spójne są z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot, będącego częścią Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, który został zatwierdzony uchwałą Nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.

Rys. 2. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta określony w projekcie Zmiany Gdańsk 2030 Plus Strategii Rozwoju Miasta

Projekt Zmiany Gdańsk 2030 Plus Strategii Rozwoju Miasta będzie umożliwiał jednocześnie realizację wszystkich ustaleń Planu zagospodarowania przestrzennego

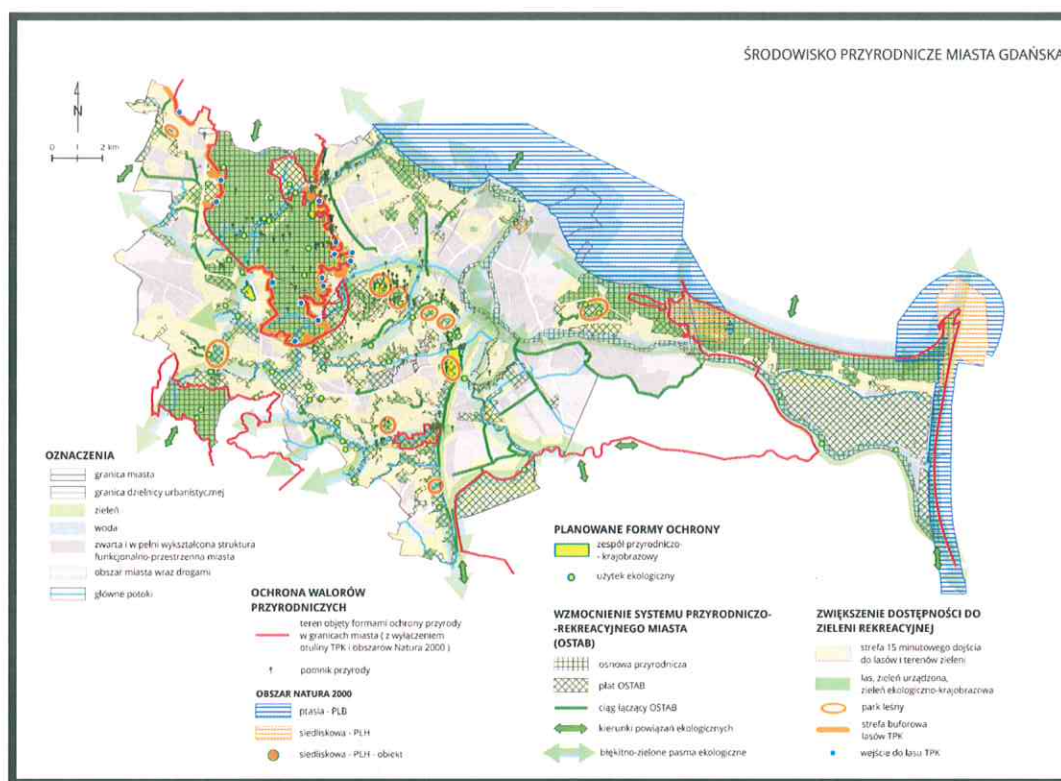
Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot oraz między innymi takich dokumentów o charakterze regionalnym jak:

- a) Program ochrony powietrza dla strefy aglomeracji trójmiejskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu (Uchwała nr 307/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r.);
- b) Program ochrony powietrza dla strefy pomorskiej na lata 2015-2020 z perspektywą na lata następne określony ze względu na przekroczenia dopuszczalnego poziomu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM_{2,5} (Uchwała Sejmiku Województwa Pomorskiego nr 158/XIII/15 z dnia 26 października 2015 r.);
- c) Uchwała nr 309/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

oraz o charakterze miejskim:

- a) Program ochrony środowiska dla miasta Gdańska na lata 2021-2023 z perspektywą do roku 2025 (Uchwała nr XXXIX/1020/21 Rady Miasta Gdańska z dnia 30 września 2021 r.);
- b) Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Gdańska na lata 2018-2023 (Uchwała nr LV/1569/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 czerwca 2018 r.);
- c) Gminny Program Rewitalizacji Miasta Gdańska na lata 2017-2023 (Uchwała nr XIV/304/19 Rady Miasta Gdańska z dnia 26 września 2019 r.);
- d) Plan adaptacji do zmian klimatu dla miasta Gdańska (Uchwała nr XIII/249/19. Rady Miasta Gdańska z dnia 29 sierpnia 2019 r.).

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska, które było podstawą do zmiany kierunków strategicznego rozwoju miasta, w pełni, kompleksowo chroni wartości i zasoby przyrodnicze miasta, nie tylko te, które objęte zostały formami ochrony przyrody.

CELE:

- Zwiększenie bioróżnorodności miasta;
- Zwiększenie dostępności do zieleni i terenów rekreacyjnych dla mieszkańców;
- Adaptacja do zmian klimatu.

Rys. 3. Cele ochrony środowiska przyrodniczego miasta określone w projekcie Zmiany Gdańsk 2030 Plus Strategii Rozwoju Miasta

W Studium wyznaczono chroniony planistycznie układ przyrodniczy miasta – Ogólnomiejski System Terenów Aktywnych Biologicznie (OSTAB).

Układ Ogólnomiejskiego Systemu Terenów Aktywnych Biologicznie (OSTAB), wyznaczony na rysunku *Kierunki zagospodarowania przestrzennego*, jest podstawowym elementem kształtującym ekologiczny ład przestrzenny miasta, prawidłowo wyznaczoną i zagospodarowaną strukturą przyrodniczą przenikającą tereny zabudowane i jeszcze niezabudowane oraz inne obszary zainwestowania miejskiego, zapewniającą odpowiednio wysokie standardy zamieszkania, rekreacji i wypoczynku jego mieszkańców oraz podtrzymującą powiązanie jej z rejonami cennymi przyrodniczo poza granicami miasta.

Celem OSTAB jest zachowanie, odtworzenie lub wzmocnienie ekologicznego ładu przestrzennego miasta i dążenie do powiązania ze sobą najbardziej wartościowych pod względem przyrodniczym terenów. Składa się on z:

- osnowy przyrodniczej miasta – to tereny w większości objęte ochroną prawną i pełniące nadrzędne funkcje przyrodnicze (klimatyczne, biologiczne, hydrograficzne)

oraz podporządkowane im funkcje pozaprzrodnicze. Osnowa przyrodnicza jest generalnie wyłączona z możliwości zabudowy;

- płątów OSTAB – tworzą je m.in.: wybrane kompleksy leśne, plaże i wydmy, zieleń ekologiczno-krajobrazowa, doliny rzek i potoków, jeziora i inne zbiorniki wodne, parki miejskie, zieleńce, skwery, parki podworskie, cmentarze czynne i nieczynne, wybrane ogrody działkowe, tereny zagrożone ruchami masowymi oraz obszary zainwestowania miejskiego o odpowiednim udziale powierzchni biologicznie czynnej i o przeznaczeniu mieszkaniowym bądź usługowym;
- ciągów łączących OSTAB – mających na celu powiązanie pozostałych elementów OSTAB dla zachowania, odtworzenia lub wzmocnienia ekologicznego ładu przestrzennego miasta.

Wyznaczenie, rola, funkcjonowanie i ochrona układu OSTAB w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta były podstawą do przyjęcia w projekcie zmiany Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta, jako pierwszego, podstawowego celu strategicznego – Cel zielone miasto.

Cel Zielone Miasto to ochrona wszystkich komponentów środowiska, a zwłaszcza najbardziej wrażliwych: zieleni, wody i powietrza, a także ograniczanie hałasu i negatywnych zmian klimatu. Chcemy, aby Gdańsk rozwijał się z poszanowaniem przyrody, w odpowiedzialny i zrównoważony sposób.

Realizacja przyjętego celu odbywać się będzie poprzez następujące Kierunki działań:

- a) wzmocnienie systemu przyrodniczego i odpowiedzialny rozwój zrównoważony;
- b) ochrona walorów i zasobów przyrodniczych;
- c) adaptacja do zmian klimatu oraz zabezpieczanie przed ich negatywnymi skutkami, zwłaszcza powodzią;
- d) łagodzenie negatywnego wpływu na środowisko i ograniczanie emisji gazów cieplarnianych oraz zanieczyszczeń;
- e) zwiększanie bioróżnorodności, zadrzewianie i zazielenianie.

Przyjęte kierunki działań zapewniają dalszy zrównoważony rozwój miasta, w oparciu o obowiązujące w naszym kraju prawo oraz prawa wspólnotowe, nie tylko w ochronie środowiska przyrodniczego, ale również kulturowego czy adaptacji do zmian klimatu.

Polaryzacja lokalizacji funkcji produkcyjno-usługowych i portowych, wskazana w Studium, uwzględniona będzie w projekcie Zmiany Gdańsk 2030 Plus Strategii Rozwoju Miasta, co pozwoli na kompleksowe zabezpieczenie mieszkańców, środowiska przyrodniczego i kulturowego miasta przed ewentualnymi, możliwymi, ale mało prawdopodobnymi, skutkami powstania awarii przemysłowych na terenach przeznaczonych pod zabudowę produkcyjno-usługową. Ponadto, w takiej lokalizacji łatwiejsze również do określenia będą ewentualne oddziaływania skumulowane związane z funkcjonowaniem zakładów zlokalizowanych w wyznaczonych obszarach, zasięg tych oddziaływań i ewentualne skutki dla terenów zabudowy mieszkaniowej, wartości przyrodniczych i historyczno-kulturowych miasta. Będzie to niezwykle istotne w przypadku lokalizacji zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku powstania awarii przemysłowych, możliwości ich wykluczenia, ograniczenia skali w momencie ich powstania czy uniknięcia zjawiska „domina” w przypadku awarii.

Problem ten został uznany jako czwarty cel strategiczny w projekcie Zmiany Gdańsk 2030 Plus Strategii Rozwoju Miasta i określony w sposób następujący:

Cel innowacyjne miasto to miasto oparte o nowoczesną, odpowiedzialną i zrównoważoną gospodarkę, wspierające rozwój przedsiębiorczości, zapewniające atrakcyjne warunki pracy i prowadzenia konkurencyjnej działalności gospodarczej, prowadzącej do dobrobytu mieszkańców.

Realizacja przyjętego celu czwartego odbywać się będzie poprzez następujące *Kierunki działań*:

- a) *wzmacnianie zdywersyfikowanej, innowacyjnej i inteligentnej gospodarki, odpowiedzialnej społecznie i środowiskowo, w tym niskoemisyjnej produkcji obiegu zamkniętego oraz zaawansowanych usług;*
- b) *transformacja energetyczna i modernizacja sieci infrastruktury technicznej;*
- c) *wspieranie transformacji cyfrowej oraz cyfryzacja usług publicznych;*
- d) *wzmacnianie konkurencyjności portu morskiego i lotniczego, poprawa zewnętrznej dostępności transportowej;*
- e) *wzmacnianie potencjału turystycznego i rozbudowa infrastruktury czasu wolnego.*

Możliwe do lokalizacji w granicach wyznaczonych w Studium obszary koncentracji funkcji produkcyjno-usługowych zakłady nie będą źródłem oddziaływań transgranicznych,

również w przypadku kumulowania się oddziaływać poszczególnych zakładów zlokalizowanych w ich granicach.

Obszary szczególnego znaczenia dla dziedzictwa kulturowego

Największa koncentracja walorów środowiska kulturowego Gdańska znajduje się w Śródmieściu, w granicach nowożytnych fortyfikacji, na najwcześniej zasiedlonych i zagospodarowanych terenach. Charakterystyczną, w dużym stopniu zachowaną do dzisiaj, strukturę najstarszej części miasta nadały: lokacja na prawie lubeckim w obrębie średniowiecznych murów obronnych z portem na Motławie, regularna siatka ulic i zabudowa kamienicowa oraz gotyckie, ceglane budowle monumentalne. Na unikatowy charakter Śródmieścia składają się też zachowane obiekty z okresu renesansu, szczególnie typowego dla Gdańska manieryzmu niderlandzkiego.

Ważnym elementem historycznej struktury miasta są istniejące do dzisiaj XVII-wieczne fortyfikacje ziemne: bastiony z Opływem Motławy, otaczające miasto od strony możliwych do zalania terenów Żuław oraz umocnienia na wzgórzach krawędzi wysoczyzny. Wyjątkowym elementem fortyfikacji jest broniąca dostępu do portu Twierdza Wisłoujście.

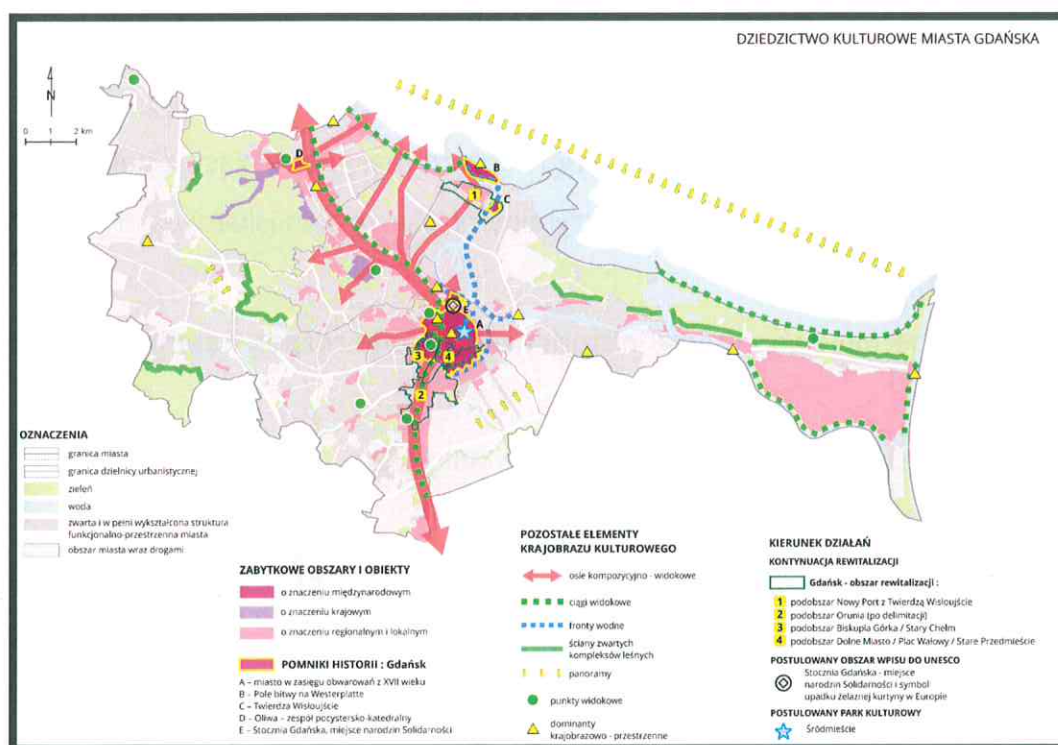
Nieodłącznie związane z miastem są elementy struktury powiązane z portem handlowym i stoczniami. Najstarsze znajdują się w rejonie Motławy i Wyspy Spichrzów, z czasem rozbudowano je w kierunku północnym (stocznie), wzdłuż Martwej Wisły aż do Nowego Portu.

Drugim dużym skupiskiem obiektów zabytkowych jest Oliwa, gdzie struktura urbanistyczna koncentrowała się wokół ośrodka zakonnego założonego w XII wieku przez cystersów przy Potoku Oliwskim, u wylotu Doliny Radości. Na różnorodną całość składają się: zespół poklasztorny z obecną bazyliką archikatedralną i parkiem Oliwskim, zespół XVII-wiecznych letnich rezydencji patrycjuszowskich oraz zabudowa willowa i kamienicowa z przełomu wieków XIX i XX. Wszystko to znajduje się w sąsiedztwie zespołu dolin i potoków z kompleksem parkowo-krajobrazowym.

Z racji nadmorskiego położenia już na początku XIX wieku w mieście powstały kąpieliska i zespoły kuracyjne stanowiące nowe elementy kompozycji urbanistycznej miasta.

- Sanktuarium Świętego Wojciecha,
- Kanał Raduni – średniowieczny zespół hydrotechniczny,
- Twierdzę Wisłoujście – zespół unikatowych warowni morskich (tylko w Programie...),
- tereny postoczniove w Gdańsku.

Projekt Zmiany Gdańsk 2030 Plus Strategii Rozwoju Miasta uwzględnić będzie konieczność ochrony wszystkich wartości historyczno-kulturowych miasta, określonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańsk, jak również w Zarządzeniu nr 673/14 Prezydenta Miasta Gdańsk z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie założenia i prowadzenia gminnej ewidencji zabytków miasta Gdańsk (zmienionym Zarządzeniem nr 1919/16 Prezydenta Miasta Gdańsk z dnia 9 grudnia 2016 r.).

CELE:

- Ochrona i wzmacnianie elementów dziedzictwa kulturowego;
- Rewitalizacja obszarów zdegradowanych;

Rys. 4. Cele ochrony dziedzictwa kulturowego miasta określone w projekcie Zmiany Gdańsk 2030 Plus Strategii Rozwoju Miasta

Ważnymi składnikami historycznej struktury miasta są tworzące jej szkielet układy: wodny i drogowy.

Przebieg dawnych dróg jest zachowany w dużym stopniu w istniejącej sieci ulic. Najstarsze z nich to trasa biegnąca z południa na północ (przez Trakt św. Wojciecha, po wschodniej stronie Grodziska) i Wielka Aleja (aleja Zwycięstwa) w kierunku Oliwy i Sopotu – tzw. szlak bursztynowy, trasa biegnąca na wschód przez Stogi i Wyspę Sobieszewską w kierunku Mierzei Wiślanej oraz trasa biegnąca na zachód doliną Potoku Siedleckiego w stronę Chmielna (ul. Kartuska).

Unikatowym elementem kompozycji miasta jest dobrze zachowany układ wodny, wynikający z naturalnych warunków przyrodniczych, rozwijający się wraz z miastem, przystosowywany i przebudowywany do jego potrzeb. Najbardziej charakterystyczna jest część znajdująca się w Śródmieściu, z opasującymi Wyspę Spichrzów i Ołowiankę, Starą i Nową Motławą wraz z jej Oplływem wzdłuż południowych fortyfikacji, ale także Martwa Wisła z układem kanałów, basenów i pirsów portowych oraz Przekopem z końca XIX wieku. Jednym z najstarszych elementów historycznej struktury miasta jest średniowieczny Kanał Raduni. Równie stary rodowód mają spływające z górnego tarasu potoki: Siedlecki, Strzyża i Oliwski wraz z czytelnymi jeszcze siedliskami dawnych młynów i zakładów przemysłowych.

W Gdańsku są obecnie dwa pomniki historii ustanowione rozporządzeniem Prezydenta RP:

- Gdańsk – miasto w zasięgu obwarowań z XVII wieku,
- Pole Bitwy na Westerplatte.

W Planie zagospodarowania przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot postuluje się do uznania za pomniki w najbliższej przyszłości:

- Pocysterski Zespół Klasztorny w Oliwie,
- Twierdzę Wisłoujście w Gdańsku – zespół unikatowych warowni morskich.

Na terenie Gdańska nie ma parków kulturowych. W Programie opieki nad zabytkami województwa pomorskiego na lata 2016–2019 oraz w Planie zagospodarowania przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot do objęcia ochroną przez utworzenie parków kulturowych wytypowano:

- Pocysterski Zespół Klasztorny w Oliwie,

Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska, na którym oparte zostały cele i kierunki działań wskazane w projekcie Zmiany Gdańsk 2030 Plus Strategii Rozwoju Miasta, był bardzo szeroko konsultowany z mieszkańcami, organizacjami ekologicznymi, radami dzielnic, między innymi, w trakcie warsztatów „Zieleń i woda”. Wypracowany kierunek rozwoju poszczególnych fragmentów miasta to efekt szerokiego kompromisu pomiędzy oczekiwaniami mieszkańców i zamierzeniami władz samorządowych.

Zgodnie z przepisami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, projekt Studium poddany został opiniowaniu i uzgodnieniu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Należy podkreślić, że większość uwag i wniosków wniesionych do obu dokumentów została uwzględniona.

Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska wraz z prognozą oddziaływania na środowisko poddany został również konsultacjom społecznym w ramach procedury jego wyłożenia do publicznego wglądu. W tym przypadku również uwzględniono szereg uwag i wniosków wniesionych do obu dokumentów.

W projekcie Zmiany Gdańsk 2030 Plus Strategii Rozwoju Miasta cel i kierunki rozwoju miasta zostały uporządkowane według rangi przyjętej przez Prezydenta Miasta w celu zapewnienia zrównoważonego rozwoju oraz dalszego wzrostu jakości życia mieszkańców, poprzez ochronę walorów i zasobów przyrodniczych, wzrost powierzchni terenów zieleni i przystosowanie miasta do zmian klimatycznych.

